

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.128/2015/4.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2015. március 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt és társai ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2014. december 10. napján kihirdetett 25.Fk.662/2013/27. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint.

I. r. vádlott bűncselekményének minősítése helyesen testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1) bekezdés (8) bekezdés I. fordulat).

I. r. vádlott szabadságvesztésének utólagos végrehajtása esetén legkorábban a büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

Indokolás:

A törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésében meghatározott, és a (6) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntettének kísérletében. Ezért őt 2 év, végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte.

Fk. II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli - 1 esetben bűnsegédként elkövetett és kísérleti szakban maradt - az 1978. évi IV. törvény 170. § (1), (6) bekezdés, illetve a 170. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntettében. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett fiatakorúak fogházbüntetésére ítélte. Kimondta, hogy e vádlott pártfogó felügyelet hatálya alatt áll.

Id. III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő garázdaság büntettében. Ezért őt, mint többszörös visszaesőt 1 év 8 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Kimondta, hogy e terhelt pártfogó felügyelet alatt áll. Rendelkezett a lefoglalt dolgokról és az eljárás során felmerült bűnügyi költségről.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést, I. r. vádlott vonatkozásában, a vádlott javára, a cselekmény elbírálására az elbíráláskor hatályos Büntető Törvénykönyv rendelkezéseinek alkalmazása és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása végett.

A vádlottak és védőik az ítéletet tudomásul vették, így az Fk. II. r. és Id. III. r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.52/2015/1-II. számú átiratában - melynek tartalmát képviselője a másodfokú nyilvános ülésen is fenntartotta -, az ügyészi fellebbezésnek megfelelően, I. r. vádlott cselekményének az elbíráláskor hatályos Btk. szerinti minősítését, a feltételes szabadságra bocsáthatóságról való rendelkezést és egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján, nyilvános ülésen bírálta el, melyen a vádlott nem vett részt.

A védő a nyilvános ülésen nem ellenezte az ügyészi indítványt.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján, a Be. 349. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában, teljes terjedelemben felülbírálta. A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le. Nem vétett sem feltétlen (Be. 373. § (1) - (3) bekezdés) sem olyan súlyú relatív eljárási hibát (Be. 375. § (1) bekezdés), mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Részben eltért azonban a perjogi normáktól és a követett gyakorlattól, mely az alábbiakban foglalható össze. A vádlottakat a tárgyaláson történt kihallgatása során azt megelőzően nyilatkoztatta a bűnösség kérdésében, hogy figyelmeztette a Be. 117. § (2) bekezdése szerint a vallomásmegtagadás (hallgatás) jogára.

A vádlott kihallgatására vonatkozó, az eljárási törvényben több helyen szabályozott normák alapján kialakított és most már állandósult bírói gyakorlat szerint a vádlottat csak azt követően kérdezheti a hatóság a büntetőjogi felelősségről, hogy kioktatta a hallgatás jogára. Ezt a táblabíróság már számos eseti döntésében kifejtette (Bf.II. 76/2005/8.,Bf.II.146/2006.sz.,Bf.II.216/2006.sz.,Bf.II.503/2006.sz.,Bf.II.640/2006.sz.,Bf.II.761/2011.sz.,Bhar.II.576/2012/7.sz.,Bf.II.493/2012/16.). Az önvádra kötelezés tilalmának elve és a hallgatási jog, mint a védelem jogának az Alaptörvény Szabadság és Felelősség része XXVIII. cikkének (3) bekezdésében is megfogalmazott részei ugyanis garanciális jellegűek, melyek maradéktalan betartására feltétlen törekedni kell. Az eljárási szabályoktól eltérés jelen esetben ugyanakkor a követett ítélkezés szerint csak relatív, mert a vádlott az érdemi védekezést, a részletes vallomást már a szükséges törvényi figyelmeztetéseket követően terjesztette elő.

A 2012. évi CCXXIII. törvény 100. §-a 2013. július 1-jétől hatályosan megváltoztatta a Be. 85. § (3) bekezdését, és a Btk. hatályba lépésére tekintettel előírta, hogy a tanút figyelmeztetni kell kihallgatása előtt a tanúvallomás jogosulatlan megtagadásának következményeire is.

A tanács elnöke a tanúk kihallgatása során valamennyi tanút arra figyelmeztette, hogy „a hamis tanúzást és a tanúvallomás jogosulatlan megtagadását a törvény szabadságvesztéssel rendeli büntetni”.

Ezzel szemben a Btk. 277. § úgy rendelkezik, hogy „a tanú, aki büntetőügyben a bíróság előtti vallomástételt a következményekre történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, vétség miatt elzárással büntetendő”. Ez a perjogi eltérés azonban csak relatív eljárási hibának minősül, és nincs kihatása a tanúvallomások bizonyítékként való felhasználhatóságára.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve helyes és hiánytalan tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében, a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A tényállás akkor megalapozott, ha a bíróság a törvényes vád elbírálása során a perrendi szabályok szerint lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vád tárgyává tett eseményeket megalapozatlansági hibáktól mentesen rögzíti. Ilyen megalapozatlansági hiba nem tárható fel az ügyben. Az elsőfokú bíróság ugyanis valamennyi lényeges tényre alapos bizonyítást folytatott. A nem vitásan ellentétes bizonyítási anyag alapján a büntetőjogi felelősség tekintetében lényeges tényeket hiánymentesen, az iratok tartalmának megfelelően rögzítette, s nem vétett hibát akkor sem, amikor a közvetett bizonyítás szabályait szem előtt tartva, egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre vont következtetést.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont le következtetést a vádlott bűnösségére. Ugyanakkor nem helytállóan alkalmazta az 1978. évi IV. törvényt.

A cselekmény elkövetése után, 2013. július 1-jén hatályba lépett a 2012. évi C. törvénybe foglalt új büntető anyagi jogi kódex (továbbiakban Btk.). Az ítéletáblának elsődlegesen ezért vizsgálnia kellett, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvényt, vagy az 1978. évi IV. törvényt (régi Btk.) kell-e alkalmazni (BH2005.377). A büntető törvénynek az időbeli hatályra vonatkozó előírásai szerint főszabályként a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Kivételt jelent, ha a cselekmény elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, mert ezen esetekben az új büntető törvény alkalmazásának van helye.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a vádbeli bűncselekmény büntetendősége nem szűnt meg az új törvényben, és az életveszélyt okozó testi sértés büntetettére vonatkozó büntetési tételkeret sem változott.

A régi és az új törvény is tartalmazza a középértékes büntetéskiszabásra vonatkozó előírást. Ugyanakkor az elbíráláskor hatályos Btk. a feltételes szabadságra vonatkozó szabályok enyhülése folytán mégis enyhébb elbírálást tesz lehetővé. A Btk. 38. § (2) bekezdése alapján, ugyanis ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap, szemben az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdésével, mely szerint az irányadó börtön fokozatnál a büntetés háromnegyed részének letöltése után nyílt meg a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége. A Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye szerint határozott tartamú szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1) - (2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása ekként alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására. A kúriai iránymutatásnak megfelelően így a feltételes szabadságról szóló rendelkezés nem kizárólag olyan végrehajtási kérdés, mely kívül esik a büntetéskiszabáson. A kifejtettek miatt a másodfokú bíróság az új törvényt enyhébbnek ítélte és ezért azt alkalmazta, egyetértve az ügyészség indokaival.

Csak látszólag nincs jelentősége a feltételes szabadságra bocsáthatóság időpontjának amiatt, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását a törvényszék próbaidőre felfüggesztette, ugyanis az esetleges utólagos végrehajtás során a feltételes szabadság legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés már nem lenne módosítható, és így a vádlott kedvezőtlenebb helyzetbe kerülne.

Ezért az ítélet tábla a vádlott terhére megállapított bűncselekményt a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősítette.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen feltárta, azokat helytállóan mérlegelte, és a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezésnek megfelelő szabadságvesztés büntetést szabott ki az I. r. vádlottal szemben.

A szabadságvesztés büntetés alkalmazása a Btk. 33. § (1) bekezdésének a) pontján, a 34. § és a 35. § (1) bekezdésén alapul. A végrehajtási fokozat a 37. § (2) bekezdésének a) pontja alapján börtön.

Helytálló indokokkal függesztette fel próbaidőre az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés végrehajtását, melynek jogszabályi alapja a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése.

A feltételes szabadságra bocsáthatóságról az ítélet tábla a Btk. 38. § (1) bekezdése, (2) bekezdésének a) pontja és a Be. 258. § (2) bekezdésének e) pontja alapján rendelkezett.

A lefoglalt dolgokra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések törvényesek.

Bár nem a vádlott vagy a védő jelentett be fellebbezést, azonban az ügyészségnek a vádlott javára előterjesztett fellebbezése eredményes volt, ezért a Be. 381. § (2) bekezdésének alkalmazásával az ítélet tábla úgy rendelkezett, hogy az (1) bekezdés alapján megállapított bűnügyi költség az állam terhére marad.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyben hagyta.

Debrecen, 2015. március 18.

Dr. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér	sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó		a tanács tagja

Záradék: Debreceni Törvényszék 25.Fk.662/2013/27. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a fellebbezéssel érintett I.r. vádlott vonatkozásában a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kivételével jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2015. március 18.

Dr. Elek Balázs sk.
tanácselnök